

Nastavte spravedlivější exekuční systém, volají experti. Česko čeká po 20 letech reparát

Praha, 3. 6. 2020 - Zastavení starých exekucí a nastavení spravedlivějšího systému vymáhání exekucí nových. To jsou jedny z bodů, které po poslancích požadují podnikatelé, analytici i dluhová experti. Česko podle nich stojí na křižovatce. "Přijetí novely exekučního řádu a několika klíčových pozměňovacích návrhů je příležitostí, která už se nemusí opakovat. Máme možnost udělat tlustou čáru za exekučním byznysem, který se na přelomu tisíciletí u nás rozmohl," zní ve výzvě.

"Vyzýváme politiky a političky, aby v rámci aktuálně projednávané novely exekučního řádu podpořili přijetí tzv. teritoriality exekutorů, zastavení starých nevymahatelných exekucí, zavedení chráněného účtu a změnu výpočtu srážek z příjmu. Tyto legislativní změny zásadně přispějí k řešení temné exekuční minulosti, která dopadá nejen na životy jednotlivců potýkajících se s dluhy, ale na socioekonomickou situaci celé společnosti," uvádí se v textu prohlášení, pod které se za jediný den podepsalo na dvacet organizací zabývajících se sociální problematikou. Signatáři oceňují, že se tématem vláda i opozice zabývá, upozorňují ovšem na riziko rozdrobení novely na dílčí a kompromisní úpravy.

Podle odborníků, kteří se pod výzvu podepsali, současný systém problémy spíše násobí, než aby umožňoval jejich řešení. *"Požadované změny jsou klíčové pro řešení situace stovek tisíc lidí, kteří se u nás potýkají s exekucemi z minulosti. Setkáváme se se stále stejnými příběhy násobení a prohlubování dluhových pastí,"* říká Lucie Trlifajová z Centra pro sociální otázky - SPOT, které výzvu iniciovalo. Podle Trlifajové je v těchto podmínkách sociální práce s touto skupinou lidí sisyfovskou prací. *"Při vši snaze situaci řešit, vás systémové nastavení táhne zpět,"* dodává. Po nástupu do legální práce totiž většině dlužníků v exekuci nezbyvá příjem na pokrytí základních životních potřeb.

Většina opatření, k jejichž podpoře a přijetí prohlášení politiky vyzývá, jsou součástí pozměňovacích návrhů novely exekučního řádu. Tu má příští týden projednávat Ústavně-právní výbor. Pokud ji výbor podpoří, bude o nich jednat v rámci druhého čtení Poslanecká sněmovna. Poslanci by projednání návrhů chtěli podle dosavadních informací stihnout do začátku prázdnin. Podle odborníků se však dá očekávat, že někteří poslanci budou chtít projednání pozdržet. To by mohlo znamenat, že by se novelizace exekučního řádu během tohoto volebního období už nestihla. A to i navzdory doporučení sněmovního podvýboru pro problematiku exekucí, insolventů a oddlužení..

"Pro schválení teritoriality bude klíčový postoj premiéra Andreje Babiše. Zatímco klub ANO se nyní staví k čisté teritorialitě rezervovaně, premiér v minulosti teritorialitu podpořil. Ta by měla do budoucna významně snížit zejména zátěž zaměstnavatelů, odstranit ekonomickou závislost exekutorů na věřitelích, zlevnit a zefektivnit exekuční řízení a vytvořit podmínky pro setrvání lidí s exekucemi v legálním zaměstnání," přibližuje Radek Hábl z Institutu prevence a řešení předlužení. Proti teritorialitě se však staví druhý muž ANO, Jaroslav Faltýnek, který je spjat s největšími exekutorskými úřady. Jsou to právě tyto úřady, které nejvíce těží ze současného nastavení exekučního vymáhání. Odborníci dále upozorňují na přetrvávající střet zájmů, kdy exekutor využívá pravomoci veřejné moci ve svůj komerční prospěch.

Tři čtvrtiny ze současných 4,5 milionů běžících exekucí vznikly v období, kdy prakticky neexistovala regulace nebankovních půjček a advokátní odměny za vymáhání byly neadekvátně vysoké. *"Přestože nejproblematičtější praktiky jsou již výrazně omezeny, vysoké, mnohdy nesplacitelné částky, do kterých v tomto období dluhy narostly, lidem zůstávají dodnes,"* uzavírá Trlifajová.

Celý text prohlášení je ke stažení na <http://centrumspot.cz/nastavme-spravedlivejsi-exekucni-system/>

Signatáři výzvy k 3. 6. 2020

Asociace občanských poraden, Centrum pro společenské otázky - SPOT, Český helsinský výbor, Ekumenická akademie, Evropská síť proti chudobě ČR, Charita ČR, Institut prevence a řešení předlužení, Institut pro restorativní justici, Institut pro sociální inkluzi, IQ Roma Servis, Mezinárodní vězeňské společenství, Naše Café, Otevřená společnost, Platforma pro sociální bydlení, Rade seniorů ČR, REMEDIUM Praha, RUBIKON Centrum, Rytmus, Šance PRO, VOLONTÉ CZECH.

Kontakty pro média:

Lucie Trlifajová, Centrum pro společenské otázky - SPOT, lucie.trlifajova@centrumspot.cz, 608 064 999

Radek Hábl, Institut prevence a řešení předlužení, radek@institut-predluzeni.cz, 602 427 814

Lucie Nemešová, tiskový servis, lucie@storyhunters.cz, 602 325 029